

ALZHEIMER HASTA YAKINLARI PROJESİ



Hazırlayanlar:

E mrah U S L U

C enk O R H A N

K aan A Y N U K S A

SENDE UMUT TOHUMU VAR MI? TUTMA ELİNDE, AT TOPRAĞA YEŞERSİN!

Yeditepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım son sınıf öğrencileri olarak, bitirme projemizi "Alzheimer Hasta Yakınları" olarak belirledik.

Projemizin ilk çalışmasında öncelikle Alzheimer hastalığının ne olduğunu ve ne olmadığını anlamaya çalıştık. Alzheimer hastalığı; beynin düşünme, hafıza ve dil bölümlerini etkiler. Hastalığın başlangıcı sinsidir ve yıkım genellikle yavaştır. Alzheimer hastalığı, toplumun bütün gruplarını etkiler ve sosyal sınıf, cinsiyet, etnik grup ya da coğrafi bölge ile bir ilgisi bulunmamaktadır. Ayrıca, hastalık, yaşlılar arasında daha sıklıkla görülmekle birlikte genç insanlar da bu hastalığa yakalanabilmektedirler. Genelde toplumda, bu hastalıkla ilgili yanlış yorumlar bulunmaktadır. Dolayısıyla bu sosyal sorumluluk projemizi anlatırken önce Alzheimer hastalığının ne olmadığına değinerek dikkat çekmek istedik. Peki Alzheimer ne değildir? Psikolojik bir rahatsızlık değildir. Enfeksiyon sonucu oluşmaz. Beynin normalden az ya da fazla kullanılması yüzünden ortaya çıkmaz. Yaşlılık yüzünden oluşmaz. Yaşlanma sürecinin doğal bir parçası değildir. Cin çarpması değildir. Tüm bunları anlamaya çalıştıktan sonra uygulamak istediğimiz projenin ön araştırması sırasında görüştüğümüz Alzheimer hasta yakınlarından şöyle bir hipoteze ulaştık: Hastalığın yapmış olduğu etkilerden, hastadan çok hasta yakınları ve aile etkilenmektedir. Yani Alzheimer hastası etrafında olup bitenlerin ne olduğunu kavrayamadığı ve bir süre sonra kendi temel bakımını tek başına yapamamaya

başladığından, hastanın bu durumunu gören yakınları hem onun bu duruma gelmesine çok üzülmede hem de ona bağımlı bir durumda yaşamak zorunda olmasından dolayı hasta yakınının da hayatını her yönden etkilemektedir. Toplumdan kendini soyutlamaya kadar gelen, hasta yakınları görülmüştür. Çünkü hastasının toplumda ya da kalabalık bir ortamda tutum ve davranışları değişir. Bu da hasta yakını üzerinde olumsuz bir etki yaratır. Çünkü bir topluluk tarafından normal gibi görünen hastanın, yapmış olduğu tutum ve davranış, onlara garip gelebilir ve bu da topluluğun davranışına yansırken, hasta yakını ister istemez üzerinde baskı hisseder. Bizlerde sosyal sorumluluk olarak, hasta yakınlarının üzerindeki bu baskıyı az da olsa hafife indirmek adına büyük alışveriş merkezlerinde, profesyonel Alzheimer Bakım Üniteleri kurulmasını ve hasta yakınlarının hastalarını buraya bırakarak daha rahat alışveriş yapmasının sağlanmasını düşündük. Bunun yanı sıra bu ünitelerin, büyük alışveriş merkezlerinde olması, Alzheimer hastalığının, toplumda bilinirliğini de arttıracaklarını, hasta yakınlarının toplum bilincinin artması sonucunda üzerindeki baskının biraz da olsa hafifleyeceğini tahmin ettik. Bu fikrimizin Türkiye'nin ekonomik koşullarında geçerliliğini ölçmek adına çeşitli bilim dallarından olan uzman kişilerin görüşlerine başvurduk; Yeditepe Üniversitesi Öğretim Görevlisi ve Psikolog Özden Uslu ile toplumda bilincin oluşturulması adına olumlu bir fikir aldık. Yeditepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Doç. Dr. Mari Ito Alptürer ile Japonya'da Alzheimer hasta ve hasta yakınlarına uygulanan sağlık sistemi üzerine konuştuk. Alzheimer Derneği ve Vakfı Başkanı Fügen Kural ile Türkiye'de bu hastalığa karşı geliştirilen stratejiler üzerine konuştuk. Prof. Dr. Akif Karan ile bu hastalıktan ölen kişilerin aslında zatüre sebebiyle öldüğü kaydedildiğinden tam olarak demografik bilgilere ulaşmanın güçlüğü üzerinde durduk. Psikolog ve hasta yakını Huriye Ballısoy ile yaşadıklarını paylaştık. Ve son olarak 15 hasta yakını ile bu hastalıkla nasıl mücadele ettikleri üzerinde görüştük. Tüm bu görüşmeler sonucunda projemizin % 40 oranında uygulanabilirliğine ulaştık. Geri kalan % 60 oranında Türkiye'nin sağlık sistemi ve ekonomik koşulları nedeniyle geçerli olamayacağını saptadık. Fakat bu araştırma bize daha yeni fikirlerin doğmasına ve daha geçerli bir çok şeyin yapılabileceğini gösterdi. Belki bizim yapmak istediğimiz projeden daha küçük boyutlu fikirlerdi. Ama zamanla da büyüyecek ve bizim bile tahmin edemeyeceğimiz yerlere gelebilecek fikirler ortaya çıktı. Yeterki umutlarımızı yitirmeyelim. Umutlarını yitirmiş, kendilerini toplumda yalnız hissedenlere el uzatmak için sunulmuş güzel bir fırsatı değerlendirebilelim. Yalnız kalmamak için yalnız bırakmayalım. Umut dolu günler için umut dağıtalım. Toprağa tohum atmazsak topraktan da bişey bekleyemeyiz.

Araş. Gör. Gözde Dalan